

TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 11

ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/11/

1 ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède.

2 להבין ביאור הדברים ע"פ המגביהי לשבת כו'. הנה צריך להקדים שני הקדמות. הא' מ"ש בפרדס הטעם שמכל הדברים נוכל להוציא שמן.

Pour comprendre l'explication des propos fondée sur le verset «Celui qui s'élève pour siéger», etc. : il faut d'abord poser deux prémisses. La première est ce qui est écrit dans le Pardes au sujet de la raison pour laquelle nous pouvons extraire de l'huile de toutes les choses,

כמו שעושין בתקון הרפואות. הוא לפי שכולם בחכמה עשית ונמצא בכל הדברים מלובש בחינת חכמה זהו בחינת השמן שהוא בחי' חכמה

comme on le fait dans la préparation des remèdes. C'est parce que «Tu as tout fait avec sagesse» : le niveau de 'Hokhma (sagesse) est donc revêtu en toutes choses ; c'est là le niveau de l'huile, qui est celui de 'Hokhma,

כמ"ש בזוהר ד"ן הוא בינה ושמן חכמה. ולכן כתיב אשה חכמה מתקוע כי תקוע אלפא לשמן.

comme il est écrit dans le Zohar : le vin correspond à Bina (compréhension) et l'huile à 'Hokhma. C'est pourquoi il est écrit : «une femme sage de Tekoa», car «Tekoa est la première pour l'huile».

3 והנה שמן הטוב ושמן המשחה הוא בחכמה דקדושה שבע"ס עליונות. וע"ז נאמר כשמן הטוב כו' זקן אהרן כו'

Or, la bonne huile et l'huile d'onction se trouvent dans la 'Hokhma de sainteté des dix Séfirot supérieures. C'est à ce sujet qu'il est dit : «Comme la bonne huile», etc., «la barbe d'Aharon», etc.

וכמ"ש בזוהר ויקרא ופ' אמור. אבל שאר כל השמנים הם מנוגה וכנוגה הוא בחי' חכמה שבשכל אנושי.

comme il est écrit dans le Zohar, [Parachat] Vayikra et Parachat Emor. Mais toutes les autres huiles proviennent de noga, et, dans noga, se trouve le niveau de la 'Hokhma qui est dans l'intellect humain.

4 והקדמה השנית הוא פ"י מ"ש ותורה אור. כי הנה פ"י אוא"ס הוא מלי דא"ס שבה כל הצמצום הנז' בתחלת ספר עה"ח. שנעשה בחי' צמצום בהאור להיות נעשה מקום פנוי וחלל שהכל הוא באוא"ס בהאור דוקא.

La seconde introduction porte sur le sens des mots «et la Torah est lumière». En effet, la Lumière infinie (Or Ein Sof) désigne la Mal'hout (souveraineté) de l'Infini (Ein Sof), en laquelle se trouve tout le tsimtsoum (contraction) mentionné au début du livre Etz Chaim : un tsimtsoum s'est produit dans la lumière, afin qu'un espace vacant et un vide puissent apparaître. Car tout cela se trouve dans la Lumière infinie, dans la lumière précisément,

5 ולא במהו"ע ממש ח"ו. והכוונה בצמצום זה הוא כדי שאח"כ ע"י עבודת האדם בעוה"ז שיתהווה ע"י צמצום זה יומשך להיות גלוי מלי דא"ס כמו קודם שנברא.

[et] non pas dans Son essence et Son être mêmes, à D.ieu ne plaise. Le but de ce tsimtsoum est qu'ensuite, par le service de l'homme dans ce monde, lequel vient à l'existence grâce à ce tsimtsoum, [la lumière] soit attirée vers le bas, afin que la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) se révèle comme avant la création [du monde].

פ"י כמו שהאור הוא קודם הצמצום כך יהיה ממש הגלוי למטה שלא יסתיר הצמצום כלל.

C'est-à-dire que, tout comme la lumière est avant le tsimtsoum, la révélation en bas sera exactement la même, de sorte que le tsimtsoum ne dissimulera absolument rien.

6 וכמ"ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי וגו'. פ"י אני ראשון כמו שהיה קודם הצמצום ואני אחרון היינו כמ"ש ונשגב ה' לבדו כו'.

Comme il est écrit : «Je suis le premier et Je suis le dernier, et en dehors de Moi...», etc. C'est-à-dire : «Je suis le premier», comme [II] était avant le tsimtsoum ; et «Je suis le dernier» signifie, comme il est écrit : «D.ieu seul sera exalté», etc.

ומבלעדי היינו באמצעות שנעשה בחי' הצמצום וההסתרה יהיה ג"כ אין לנו מלך אלא אתה שיהיה גלוי הבטול שלא יהיה הסתר והעלם. והמשכה זו היא ע"י התורה.

Et «en dehors de Moi» désigne l'étape intermédiaire, lorsque le niveau du tsimtsoum et de la dissimulation est apparu : là aussi, ce sera «Nous n'avons pas d'autre roi que Toi», de sorte que l'annulation de soi (bitoul) soit dévoilée et qu'il n'y ait ni dissimulation ni occultation. Cet influx est amené par la Torah.

וזהו ותורה אור שממשיך בחי' גילוי אוא"ס כמו קודם הצמצום גם לאחר הצמצום. (וזהו מתניתין מלכתא המשכת גלוי מלכות דא"ס האור שלמעלה מהצמצום).

Et c'est là le sens de «la Torah est lumière» : elle attire le niveau de révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), telle qu'elle était avant le tsimtsoum, jusque dans l'après-tsimtsoum. (Et c'est là le sens de «la Michna est reine» : l'influx de la révélation de la Mal'hout de l'Infini, la lumière qui est au-dessus du tsimtsoum.)

וזהו ענין רב יהודא כולי תנויי' בנזיקין הוה והי' פטור מן התפלה כו' לפי שהשתלשלות הם בחי' העולם והסתר

Et c'est là le sens de l'épisode de Rav Yehouda : «toute son étude portait sur Nezikin», et il était dispensé de la prière, etc. Car l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) est une forme de dissimulation et d'occultation,

כמ"ש ישת חשך סתרו דזה קאי על התהוות בחי' הכתר כי החכמ' נק' אור שהוא בחי' גלוי

comme il est écrit : «Il a fait des ténèbres Sa cachette.» Cela désigne l'émergence du niveau de Kéter (la Couronne) ; car 'Hokhma (sagesse) est appelée lumière, puisqu'elle est le niveau de la révélation,

כמ"ש ראשית חכמ' ראשית הגלוי והכתר שלמעלה מן החכמה ואינו מאיר ומתגלה נק' אצלנו בשם חשך לפי שאינו מושג.

comme il est écrit : «le commencement de la sagesse», c'est-à-dire le commencement de la révélation. Et Kéter, qui est au-dessus de 'Hokhma et ne brille ni ne se révèle, est appelé, de notre point de vue, «ténèbres», parce qu'il ne peut être appréhendé.

וכמ"ש בזהר פ' בראשית (דל"ב ע"א) (ועמ"ש ע"פ שחורה אני כו' בענין שהתורה ניתנה אש שחורה ע"ג אש לבנה).

Comme il est écrit dans le Zohar, parachat Béréchit (32a). (Et voyez ce qui est écrit sur [le verset] «Je suis noire», etc., à propos de la Torah donnée sous la forme d'un feu noir sur un feu blanc.)

וגם לכן נק' הכתר חשך שהוא העלם לאוא"ס והחכמה היא העלם הכתר שאינו מאיר כ"א ע"י החכמה נמצא החכמה מעלים ומסתיר על הכתר.

C'est aussi pour cette raison que Kéter est appelé ténèbres : il est une occultation de la Lumière infinie. Et 'Hokhma est une occultation de Kéter, qui ne brille que par l'intermédiaire de 'Hokhma ; il s'ensuit que 'Hokhma voile et dissimule Kéter.

ולכן נק' קו המדה בוצינא דקרדוניתא מלשון חטי קרדנייתא שהוא ענין קדרות ושחרות לפי שצ"ל מדה וגבול עד כאן בחי' חכמה.

C'est pourquoi la ligne de mesure (kav hamiddah) est appelée botzina dekardinusa, d'après l'expression « blé kardenaisa » (chitei kardenaisa), qui désigne l'obscurité et la noirceur ; car il doit y avoir une mesure et une limite : « jusqu'ici s'étend le niveau de 'Hokhma »,

7 וע"כ בחי' בינה כו'. שכ"ז הוא חשך ולא אור. אבל אור הוא גלוי הבטול להיות אוא"ס למטה כמו למעלה מהצמצום כו'.

[et] « jusqu'ici, c'est le niveau de Bina (compréhension) », etc. Tout cela est ténèbres, et non lumière. Mais la lumière est la révélation du bitoul, par lequel la Lumière infinie (Or Ein Sof) se trouve en bas comme [elle se trouve] au-dessus du tsimtsoum, etc.,

וכמו שהוא קמיה ית' שהצמצום אינו אלא לגבי העולמות כנודע. והיינו דוקא ע"י התורה מגלה עמקות מני חשך ממעמקים קראתיך הוי"ה

tout comme c'est devant Lui, béni soit-Il, car le tsimtsoum ne concerne que les mondes, comme on le sait. Et cela s'accomplit précisément par la Torah : « Il révèle les profondeurs hors des ténèbres » ; « Des profondeurs, je T'ai appelé, D.ieu. »

כי התורה היא בחי' חכמה שנמשכה ממלכות דא"ס (שהיא בחי' מו"ס דעתיקא שבחי' כתר ועתיק נק' מל' דא"ס. וכנודע שמבחי' מל' דא"ק נעשה כתר לאצי')

Car la Torah est le niveau de 'Hokhma (sagesse), qui est attirée de la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) (laquelle est le niveau du cerveau caché [mo'ha stima'a] d'Atik ; car le niveau de Kéter et Atik est appelé la Mal'hout de l'Infini ; et, comme on le sait, du niveau de la Mal'hout d'Adam Kadmon est issu le Kéter d'[Atsilout]),

ושם שורה אור א"ס ב"ה בבחי' לא שניתי ממש שאין שם העלם והסתר כלל. וכמ"ש יהי אור זו חכמה והכתר נק' אור.

et c'est là que repose la lumière de l'Infini, béni soit-Il, dans la condition où « Je n'ai pas changé », au sens propre, car il n'y a là absolument aucune dissimulation ni aucun voile. Comme il est écrit : « Que la lumière soit » — cela désigne 'Hokhma ; et Kéter est appelé avir (air).

ורב יהודה שהיה אדם גדול מאד היה יכול להמשיך בטול עליון ע"י שהיה בטל בעצמו בק"ש כי מן הק"ש לא היה פטור רק מן התפלה.

Et Rav Yehouda, qui était un homme d'une très grande stature, pouvait attirer le bitoul supérieur parce qu'il était lui-même annulé (batel) lorsqu'il récitait le Chema ; car il n'était pas dispensé du Chema, mais seulement de la prière.

8 ורצה להמשיך גם בנזיקין מקום הקליפות שהם ארבעה אבות נזיקין שיהיה בלע המות לנצח וכמו שיהי לע"ל בעת תח"ה שיחיו העצמות ויקרם עליהם עור ובשר

Et il voulut faire descendre [cela] également dans Nezikin, le domaine des kelipot (écorces), qui sont les quatre catégories principales de dommages, afin que « Il engloutira la mort pour toujours », comme ce sera dans les temps futurs, à l'époque de la résurrection des morts, lorsque les os revivront et que la peau et la chair « se formeront sur eux »,

כמ"ש גבי עצמות דיחזקאל שיהיה גשמיות ממש ואעפ"כ יהיו נהנין מזיו השכינה בלי אכילה ושתיה לפי שימושך בטול עליון גם בגשמיות ממש וכמארו"ל עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש שיהא קודש שורה למטה.

comme il est dit au sujet des ossements de Ye'hezkel : il s'agira d'une matérialité véritable et, néanmoins, ils jouiront du rayonnement de la Chekhina (Présence divine) sans manger ni boire, car le bitoul supérieur descendra aussi jusque dans la matérialité véritable. Et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « À l'avenir, "saint" sera prononcé devant les justes » : la sainteté résidera en bas.

9 ועל דרך זה היתה תורתו של רב יהודא ושל רבי שמעון בן יוחאי שהיתה תורתם אומנתם שהיתה תורתם בבחינת בטול ממש לאור אין סוף ולא הם המדברים ד"ת אלא דבר ה' בפיהם כו'.

C'est ainsi qu'était l'étude de la Torah de Rav Yehouda et de Rabbi Chimon bar Yo'hai, dont la Torah était l'occupation : leur Torah était dans un état d'annulation de soi (bitoul) véritable devant la Lumière infinie (Or Ein Sof), et ce n'étaient pas eux qui prononçaient les paroles de Torah ; c'était plutôt la parole de D.ieu qui était dans leur bouche, etc.

10 וזהו ענין מתניתין מלכתא כמלך שמצוה כו'. שיש בחי' עבד שלומד כדי שידע רצון וגזירת המלך. ויש בחינת מלך שהוא הגוזר עצמו כו'.

Et tel est le sens de «la Michna est une reine», comme un roi qui donne des ordres, etc. Car il existe le niveau du serviteur, qui étudie afin de connaître la volonté et le décret du roi, et celui du roi, qui est lui-même celui qui décrète, etc.

ולכן במרע"ה נאמר ויהי בישרון מלך כו'. נמצא היוצא מהקדמה זו השניה דפי' ותורה אור הוא שע"י עסק התורה בבטול ממשיכים בחינת אוא"ס ממש שלמעלה מהצמצום שיהי' מתגלה למטי' בעשי'

C'est pourquoi il est dit de Moché Rabénou, que la paix soit sur lui: «Et il fut roi en Yéchouroun», etc. Il s'ensuit que la conclusion de cette seconde introduction, quant au sens de «et la Torah est lumière», est que l'étude de la Torah dans l'annulation de soi (bitoul) attire le niveau même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est au-dessus du tsimtsoum, afin qu'elle se révèle en bas, dans [le Monde d']Assiya,

כמו שהיה רב יהודה תנוי"י בנזיקין להפך חשוכא דוקא לנהור' [ועמ"ש בפ' בראשית ע"פ צאנה וראנה. comme Rav Yehouda étudiait Nezikin, afin précisément de transformer l'obscurité en lumière. Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Béréchit, à propos [du verset]: «Sortez et voyez.»

11 ועפ"י יובן ענין הנר והאור דרך כלל. כי הנה הפתילה זהו חוט ועליו נמשך האור ובחי' החוט רומז לבחי' צמצום האור שע"י הצמצום נמשך רק קו וחוט לבד

Sur cette base, on comprendra de manière générale la question de la lampe et de la lumière. En effet, la mèche est un fil sur lequel la lumière se propage ; ce fil fait allusion au tsimtsoum (contraction) de la lumière, car, par le tsimtsoum, seule une ligne — le kav — et un fil ont été tirés.

ואח"כ נמשך קו זה להאיר במדה ומשקל ונק' קו המדה ויש בזה כמה בחי' בענין הקו המדה ונק' ג"כ פתיל (וכמ"ש בזוהר פקודי דף רל"ג ע"א) ע"פ ופתיל פשתים בידו וקנה המדה כו'.

Ensuite, cette ligne fut tirée pour éclairer selon une mesure et un poids, et elle est appelée la ligne de mesure (kav hamida). Il y a plusieurs aspects dans cette notion de ligne de mesure ; elle est également appelée un cordon (pessil), comme il est écrit dans le Zohar, Pekudei, page 233a, à propos du verset : «un cordon de lin dans sa main, et le roseau à mesurer», etc. :

ולזמנין קנה המדה ולזמנין קו המדה ועל דא פתיל וקנה כו' דקנה המדה זהו ענין המדידה דעלמא דאתכסיא שנק' ים שמדה זו הוא ע"י הקנה שגדל אצל המים.

«Parfois le roseau à mesurer, parfois la ligne de mesure ; c'est pourquoi il est question d'un cordon et d'un roseau», etc. Car le roseau à mesurer correspond à la mesure du monde caché, appelé la mer ; cette mesure se fait au moyen du roseau, qui pousse au bord de l'eau.

12 ומדידו דעלמא דאתגליא הנק' יבשה הוא ע"י פתיל כו'. ועכ"פ בחי' הפתילה זהו בחי' קו המדה.

Et la mesure du monde dévoilé, appelé terre sèche, se fait au moyen du cordon, etc. Quoi qu'il en soit, le niveau de la mèche est celui de la ligne de mesure.

אך האור הנתלה בפתילה זהו בחי' תורה אור שהוא המשכת אוא"ס שלמעלה מהצמצום והמדה וכמ"ש ארוכה מארץ מדה

Mais la lumière suspendue à la mèche est le niveau de «la Torah est lumière» ; elle est le déversement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est au-dessus du tsimtsoum et de toute mesure, comme il est écrit : «Sa mesure est plus longue que la terre» ;

וכמ"ש במ"א שזהו ענין הברכות דיעקב ע"י יצחק דוקא כי יצחק הוא בחי' גבור' דע"י שרש ומקור קו המדה לכן נתברך יעקב על ידו.

comme cela est expliqué ailleurs : c'est là le sens des bénédictions de Yaakov [venues] précisément par l'intermédiaire de Yits'hak. Car Yits'hak est le niveau de la Guevoura d'Atik Yomin, la racine et la source de la ligne de mesure ; c'est pourquoi Yaakov fut béni par son intermédiaire.

שהברכה היא מטל השמים זו מקרא ומשמני הארץ זו משנה. שע"י יומשך תוספת אור יותר לאין שיעור על עיקר האור שע"פ המדה כו'.

Car la bénédiction est «de la rosée des cieux» — cela désigne l'Écriture — et «de la graisse de la terre» — cela désigne la Michna. Ainsi, par ce moyen, une lumière supplémentaire, infiniment plus grande, sera déversée au-delà de la lumière essentielle qui est selon la mesure, etc.

ועיקר אחיזת האור בפתילה הוא ע"י כליון השמן שהוא בירור חכמה דק"נ שכל אנושי כנ"ל בהקדמה ראשונה. והיינו כשהוא נכלל באור שבטל לגמרי לבחי' ותורה אור]:

Et la lumière s'attache principalement à la mèche par la combustion de l'huile, qui correspond à l'affinement de la 'Hokhma de la kelipat nogah — l'intellect humain — comme cela a été mentionné plus haut dans la première introduction. C'est-à-dire lorsqu'il est absorbé dans la lumière, entièrement annulée au niveau de «et la Torah est lumière».

13 ועתה נבא לביאור הענין. לבאר ענין שני הבחי' נר. האחד מ"ש נר הוי"ה נשמת אדם שהנשמה לבדה היא בחי' נר. ובנר יש השלשה בחי' הנ"ל.

À présent, nous allons en venir à l'explication du sujet : expliquer les deux sortes de lampe. La première est celle dont il est écrit : « La lampe de D.ieu, c'est l'âme de l'homme » ; l'âme seule est donc une lampe. Or, dans une lampe, on trouve les trois aspects mentionnés précédemment :

אור ופתילה ושמן. א"כ יש כ"ז בהנשמה עצמה. הנר הב' הוא כמ"ש כי נר מצוה ותורה אור. ויש בזה ג"כ ג' בחינות הנ"ל.

la lumière, la mèche et l'huile. Il s'ensuit que tout cela se trouve dans l'âme elle-même. La seconde lampe est celle dont il est écrit : « Car une mitsva est une lampe, et la Torah est lumière » ; elle aussi comporte les trois aspects mentionnés précédemment.

והענין כי הנה נר הוי"ה נשמת אדם היא נה"א (ולא הנה"ב שעדיין צריכה להתברר ואינה נק' בשם נר הוי"ה דהא לא כתיב נר אלקים)

L'explication est la suivante : « La lampe de Havaya, l'âme de l'homme » désigne l'âme divine — et non l'âme animale, qui doit encore être affinée et n'est pas appelée « lampe de Havaya », car il n'est pas écrit « lampe d'Elokim » —

שהיא א"צ תקון לעצמה והיא הפתילה שממשכת האור הוא הבטול העליון ואו"ס מל' דא"ס ששם הוא התחלת הקו וחוט המתלבש בע"ס דאצ"י מקור ושרש נה"א.

qui n'a pas besoin d'être rectifiée pour elle-même. Elle est la mèche qui attire la lumière vers le bas ; cette lumière est le bitoul supérieur, la Lumière infinie (Or Ein Sof), la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof), où se trouve le commencement de la ligne (kav) et du fil, lesquels s'enveloppent dans les dix Séfirot d'Atsilout, source et racine de l'âme divine.

ונקראת הנה"א ג"כ פתילה יעקב חבל נחלתו. על כן בכח הנה"א להמשיך האור והבטול עד שהשמן הוא חכמה שבשכל אנושי שבנפש השכלית דנוגה נמשך אחר הפתילה.

L'âme divine est également appelée une mèche : « Yaakov est le cordon de Son héritage. » L'âme divine a donc le pouvoir d'attirer la lumière et le bitoul vers le bas, jusqu'à ce que l'huile — la 'Hokhma qui se trouve dans l'intellect humain de l'âme intellectuelle de noga — soit attirée à la suite de la mèche.

14 והנה השמן הנמשך אחר הפתילה הוא השורף ונכלה הכל עד שנעשה ממנו אש גמור שהוא הגורם הדלקת האש הרבה לפי שהוא הוא הדולק עד שנתהפך ממש להיות כאש משא"כ הפתילה.

Or, l'huile qui est attirée le long de la mèche est ce qui brûle et se consume entièrement, jusqu'à devenir un feu véritable. C'est elle qui provoque l'embrasement intense de la flamme, car c'est elle-même qui brûle, jusqu'à être effectivement transformée en feu, contrairement à la mèche.

והכח הזה בשמן דק"נ יותר מבנה"א הפתילה הוא לפי שעיקרו מעולם התהו שהוא למעלה מעלה

Cette force de l'huile de kelipat noga, plus grande que celle de l'âme divine, qui correspond à la mèche, tient à ce que sa racine essentielle provient du Monde du Tohu, très élevé au-dessus...

(כי בתהו היה רבוי האור שזהו יותר מבחי"י המדה דקו המדה דתקון) אלא לפי שהיו זת"י נשברו.

(car, dans le Tohu, il y avait une abondance de lumière, supérieure au niveau de la mesure du kav, la ligne de mesure, du Tikoun) ; mais, parce qu'elles étaient l'une au-dessous de l'autre, elles se brisèrent.

דהיינו לפי שלא היי התכללות וההתכללות הוא התקון שנמשך דרך קוים כמ"ש באילן. וזהו ענין נשמת אדם א' דם

C'est-à-dire qu'il n'y avait pas d'inclusion mutuelle ; or, l'inclusion mutuelle constitue le Tikoun, dont l'influx se déploie selon des lignes (kavim), comme il est écrit dans l'Ilan. Tel est le sens de « l'âme de adam (l'homme) » : alef, dam (sang).

כמו שהדם סובב והולך בכל האברים נעוץ תחלתו בסופן עד שלכאב הראש מקיז דם ברגל כו'. כך הוא המשכת הנשמה נפש אלקית.

De même que le sang circule et parcourt tous les membres, « leur commencement est enchâssé dans leur fin », au point que, pour un mal de tête, on fait une saignée au pied, etc., ainsi en va-t-il de l'influx de l'âme, l'âme divine.

15 והכל הוא רק כדי לברר הנפש השכלית שתתהפך ממש באש שלמעלה שיהי מאיר בה אור א"ס ממש כמו למעלה כי מתהו ממש נעשה תקון שמעקודים נקודים נעשה ברודים.

Tout cela n'a pour seul but que d'affiner l'âme intellectuelle, afin qu'elle se transforme véritablement en feu d'en haut et que la Lumière infinie (Or Ein Sof) y brille véritablement, comme en haut. Car c'est de Tohou lui-même que se forme le Tikoun : des Akoudim et des Nekoudim se forme le Beroudim.

וזאת היא בחי' נר הנשמה שהיא נפש אלקית שהיא הפתילה שעיקר הנר היא הפתילה והשמן הוא בירור הנפש השכלית. ומזה נעשה אור הוא הבטול העליון כו' כנ"ל.

Et tel est le niveau de la lampe de l'âme : l'âme divine est la mèche, car la mèche est l'élément essentiel de la lampe, et l'huile est l'âme intellectuelle affinée. De là se forme la lumière, qui est le bitoul supérieur, etc., comme il a été dit plus haut.

16 והנה הטעם שנק' הבטול הזה בשם אור. וגם מה שנמשך ע"י כליון השמן דוקא שהוא הוא שנעשה אש ואור גמור.

À présent, [quant à] la raison pour laquelle cette annulation de soi (bitoul) est appelée « lumière », ainsi que la raison pour laquelle elle est produite précisément par la consommation de l'huile, car c'est l'huile qui devient feu et lumière parfaite,

משא"כ הפתילה. וכבר מילתא אמורה שהוא מפני ששרשה מעולם התהו. אך ביאור הענין הוא ע"פ המבואר בדוכתי טובא.

ce qui n'est pas le cas de la mèche. Il a déjà été dit que cela tient au fait que sa racine se trouve dans le Monde de Tohou. Mais l'explication de la chose repose sur ce qui est exposé en de nombreux endroits :

איך שיש ב' בחי' אהבה ויראה. האחת האהבה והיראה שהיא מוגבלת לפי שיעור השגת הנפש כו'.

il existe deux niveaux d'amour et de crainte. Le premier est l'amour et la crainte qui sont limités selon la mesure de la compréhension de l'âme, etc.

17 והב' הוא האה"ר ויראה עצומה למעלה מכדי אשר תוכל הנפש שאת בהשגתה כו'. והיא הבאה מבחי' ההתבוננות בסוכ"ע המקיף לכל העולמות בשוה. ובחי' הראשונה נק' בכל נפשך. ועד"ז הי' אהוי"ר של הנשמה בג"ע לפ"ע ההשגה.

Le second niveau est un grand amour et une crainte immense, au-delà de ce que l'âme peut supporter dans sa compréhension, etc. ; il provient de la contemplation de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle entoure tous les mondes de manière égale. Le premier niveau est appelé « de toute ton âme ». C'est ainsi que se manifestaient l'amour et la crainte de l'âme dans le Gan Eden, à la mesure de [sa] compréhension.

18 והשנית נק' בכל מאדך. כי מאד פי' בלי גבול. היינו שאין כלי הלב מכיל האהבה ויראה העצומ' עד שנעשה בחי' אור מקיף.

La seconde est appelée «de toute ta force (me'odekha)». Car me'od signifie sans limite; autrement dit, le réceptacle du cœur ne peut contenir cet immense amour et cette immense crainte, si bien qu'ils deviennent un niveau de lumière englobante (Or Makif).

וזהו בחי' תשובה בחילא יתיר. פי' יתיר על הכלי. ולזה היה תכלית ירידת אור הנשמה מג"ע לעוה"ז בכדי שתבא לבחי' בכל מאדך שהתשובה אינה

C'est là le niveau de la techouva (retour) «avec une force accrue»: «accrue» signifie au-delà du réceptacle. C'est pourquoi la lumière de l'âme descendit du Gan Eden dans ce monde: afin qu'elle parvienne au niveau de «de tout ton me'od», car la techouva est [possible]

רק בעוה"ז כי ע"י אהו"ר זו שבלי גבול ע"י ממשיך אוא"ס הבלי גבול שלמעלה מהצמצום
uniquement dans ce monde. Car par cet amour et cette crainte sans limite, on attire ainsi la Lumière infinie (Or Ein Sof), illimitée, qui se trouve au-dessus du tsimtsoum;

משא"כ ג"ע נק' זיו השכינה ע"י צמצום. כיו"ד נברא עוה"ב כו'. ולכן יפה שעה א' בתשובה כו'.
tandis que le Gan Eden est appelé «le rayonnement de la Chekhina (la Présence divine)», [qui vient] par le tsimtsoum: «le monde futur fut créé par la lettre youd», etc. C'est pourquoi «une heure de techouva vaut mieux», etc.

19 והנה בחי' אה"ר זו דמאדך נק' או"ה. והטעם שנק' בשם אור הוא כי הנה אנו רואים ההפרש בין אש ואור למים אשר מן האש יוכלו להדליק זמ"ז עד אין קץ וגבול

Or, ce niveau du grand amour de «meod» est appelé Or 'Hozer (lumière de retour). Et s'il est appelé «lumière», c'est parce que nous constatons la différence entre le feu et la lumière, d'une part, et l'eau, d'autre part: à partir d'un feu, on peut en allumer un autre, sans fin ni limite,

משא"כ במים שיש גבול להשפעתם שאפי' יהיו מים הרבה יכלו או יחסרו כשישתו מהן עם רב.
contrairement à l'eau, dont la capacité à donner est limitée: même s'il y en a beaucoup, elle s'épuisera ou diminuera lorsqu'une grande foule en boira.

משא"כ באש שאפי' מאור נר אחד יוכלו להדליק נר מנר עד שלא יהיה כלה כלל לעולם ונמצא שאע"פ שהאש הדולק מצד עצם הרי הוא בע"ג כמו המים

alors qu'avec le feu, même à partir de la lumière d'une seule lampe, on peut allumer une lampe avec une autre, sans qu'il s'épuise jamais. Il s'ensuit que, bien que le feu qui brûle soit en lui-même une chose limitée, comme l'eau,

אבל מ"מ יש בו כחי כח בלתי מוגבל מה שיוכלו להמשיכו מנר לנר בלי שיכלה לעולם משא"כ במים שהם מוגבלים

il y a néanmoins en lui une qualité de puissance illimitée: on peut le transmettre d'une lampe à l'autre sans qu'il s'épuise jamais; ce qui n'est pas le cas de l'eau, qui est limitée.

ולכן נמשל הקב"ה לאש דוקא כמ"ש אש אוכלה הוא כי אני הוי"ה לא שניתני בין קודם שנבה"ע וכו' לפי שההמשכה היא רק הארה בעלמא שאינו נוגע למהו"ע.

C'est pourquoi le Saint béni soit-Il est précisément comparé au feu, comme il est écrit: «Il est un feu consumant»; car «Moi, D.ieu, je n'ai pas changé», que ce soit avant la création du monde ou après, etc., puisque l'émanation n'est qu'un simple reflet, qui n'affecte pas Son essence et Son être.

20 וזה כמשל האש שהמדליק נר מנר אינו מחסר בנר הראשון ולכן אין לו קץ. משא"כ במים שנעשה חסרון כו' ע"כ יהיו כלים לגמרי ברבוי המשכות

Cela est comparable à l'exemple du feu : celui qui allume une lampe à partir d'une autre ne diminue pas la première lampe, et il n'a donc pas de fin. Il n'en va pas ainsi de l'eau, dont la quantité diminue, etc. ; elle sera donc entièrement épuisée par de nombreux puisages,

משא"כ האש אינו כלה ע"י רבוי הדלקות ממנו לפי שאין נעשה שום חסרון בו כלל רק ע"י הארה:

tandis que le feu ne s'épuise pas lorsqu'on en allume de nombreuses lampes, car il ne s'y produit absolument aucune diminution ; seule [quelque chose] se transmet sous la forme d'une lueur.

21 והנה ע"פ משל זה באש הגשמי דאע"פ שהוא בע"ג ממש מ"מ יהיה ממנו המשכה בלי גבול כמו"כ יובן הנמשל בענין אהבה דבכל מאדך. דפי' מאד היינו בלי גבול למעלה מהגבלת כלי הנפש.

Or, à partir de cette analogie du feu matériel — bien qu'il soit véritablement limité, il en découle néanmoins un flux sans limite —, on comprendra de même ce qu'elle illustre au sujet de l'amour de «de toute ta force (me'odekha)». Car me'od signifie sans limite, au-delà des limites du réceptacle de l'âme.

22 והנה ודאי מוכן לכל דאין ר"ל שהיא אהוי"ר שבלי גבול וקץ ממש כי איך שייך זה שבאדם יהיה אהוי"ר שבלי גבול ממש.

Or, il est certainement clair pour tous qu'il ne s'agit pas d'un amour et d'une crainte véritablement sans limite ni fin. Car comment pourrait-il y avoir, chez un être humain, un amour et une crainte réellement sans limite ?

אלא הכוונה שהיא יותר מהגבלת הכלי השכל ומדות שבאדם. שאין כח בכלים אלו להכיל ולהגביל אהוי"ר זו בתוכן כ"א היא יתיר יותר מכלים אלו

L'intention est plutôt que cet amour dépasse les limites des réceptacles de l'intellect et des attributs émotionnels (midot) chez l'être humain. Ces réceptacles n'ont pas le pouvoir de contenir cet amour et cette crainte ni de les circonscrire en eux ; ceux-ci les surpassent et vont au-delà d'eux.

ולכן נק' בכל מאדך מאד שלך פי' לגבי כלי שלך נק' אהבה רבה זו מאד ובלי גבול אבל באמת היא בגבול.

C'est pourquoi il est dit « de toute ta me'od », ta me'od : autrement dit, par rapport à ton réceptacle, ce grand amour est appelé me'od, « sans limite » ; mais, en vérité, il est limité.

23 ואעפ"כ כיון שלגבי האדם היא בחי' בכל מאדך ובחי' בחילא יתיר לכן עיי' ממשיך ממש אוא"ס ב"ה שלמעלה מהצמצום שהוא הבלי גבול אמיתי

Néanmoins, puisque, pour l'homme, elle relève du niveau de « de tout ton me'od » et de « avec une force supérieure », elle permet précisément d'attirer la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est au-dessus du tsimtsoum et qui est véritablement sans limite.

נמצא עם היות אה"ר זו מצד עצם בעלת גבול מ"מ להיותה יותר מגבול וכלי של הנפש ע"כ פועלת המשכה מבחי' בלי גבול ממש דהיינו אוא"ס ממש

Il s'ensuit que, bien que ce grand amour soit en lui-même limité, puisqu'il dépasse néanmoins les limites et le réceptacle de l'âme, il provoque un influx provenant de ce qui est véritablement sans limite, à savoir la Lumière infinie elle-même.

ולכן נק' אה"ר זו בשם אור שהוא ממש כמשל האור והאש אע"פ שהוא בע"ג יש ממנו המשכה בלי גבול משא"כ במים וכו'.

C'est pourquoi ce grand amour est appelé « lumière » : il est précisément comparable à la lumière et au feu, qui, bien que limités, donnent lieu à un influx sans limite ; il n'en va pas ainsi de l'eau, etc.

ועד"ז יובן מעלת אהבת רשפי אש בכל מאדך על בחי' אהבה הנמשכת כמים שהוא בחי' בכל נפשך.

De la même manière, on comprendra la supériorité de l'amour des « flammes de feu », « de tout ton me'od », sur le niveau de l'amour qui s'écoule comme l'eau, lequel correspond au niveau de « de toute ton âme ».

24 והנה אה"ר זו נתהוה בהנשמה דוקא ע"י התלבשות' בגוף ונה"ב שאז תבא לבחי' תשובה בחילא יתיר

Or, ce grand amour naît dans l'âme précisément parce qu'elle est revêtue dans le corps et l'âme animale ; alors, elle atteint le niveau de la techouva « avec une force supérieure » ;

משא"כ אהבת הנה"א קודם התלבשותה בגוף היה בבחי' גבול וכלי כפי השגת הנפש כו'. ולכן נק' הנה"א פתילה שהפתיל' זהו דבר מוגבל בעצם וכמו פתיל וקו המדה

tandis que l'amour de l'âme divine, avant qu'elle ne soit revêtue dans le corps, était limité et contenu dans un réceptacle, selon la compréhension de l'âme, etc. C'est pourquoi l'âme divine est appelée une mèche : la mèche est par nature une chose limitée, comme le cordon et la ligne de mesure.

אבל ע"י התלבשותה בנה"ב ואז השמן דבירור הנפש השכלית שמנוגה ששרשה מעולם התהו הוא נמשך אחר הפתילה דנה"א ע"ז דוקא יתהפך השמן לאור

Mais, lorsqu'elle est revêtue dans l'âme animale, l'huile — c'est-à-dire l'âme intellectuelle affinée, issue de Noga, dont la racine se trouve dans le Monde du Tohou — est entraînée à la suite de la mèche de l'âme divine ; c'est précisément ainsi que l'huile se transforme en lumière,

שהוא בחי' אה"ר דבכל מאדך ובטול עליון יותר מהכלי וכמו רב יהודה דאימתא דמאריה עליה.

qui est le niveau du grand amour de « de toute ta force (meodekha) » et d'un bitoul supérieur, qui dépasse le réceptacle, comme chez Rav Yehouda, sur qui reposait « la crainte de son Maître ».

לכן נקי אה"ר זו בשם או"ח שהוא אור הנמשך מהבירור דק"נ ששרשן מעקודי נקודים כנ"ל אלא שעייז נמשך אח"כ מלמעלה למטה וא"ס ממש והוא בחי' ותורה אור.

C'est pourquoi ce grand amour est appelé Or Chozer (lumière de retour), car c'est une lumière qui découle de l'affinement de kelipat Noga, dont la racine provient d'Akoudim [et de] Nekoudim, comme indiqué plus haut ; mais, par ce moyen, la véritable Lumière infinie (Or Ein Sof) est ensuite attirée de haut en bas, et c'est le niveau de « et la Torah est lumière ».

25 וכ"ז הוא בחי' נר הנשמה אך אין נשמה בלא מצוה כי לא ע"ה חסיד ולא בור ירא חטא.

Tout cela relève du niveau de la lampe de l'âme. Mais il n'y a pas d'âme sans mitsva, car « un ignorant n'est pas pieux, et un rustre ne craint pas le péché ».

וגם מצוה בלא נשמה אינה כלום כי כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

De même, une mitsva sans âme n'est rien, car « celui qui dit : "Je n'ai que la Torah", n'a même pas la Torah ».

26 ולכן צריך להיות גם שניהם. והענין כי נר מצוה שהמצוה היא נר והיינו פתילה. והענין

Il faut donc les deux. L'explication est que, dans « une mitsva est une lampe », la mitsva est la lampe, c'est-à-dire la mèche. Et l'explication est que...

כי הדברים שנעשה בהן המצוה הן ג"כ מעולם התהו. אך המצוה היא ג"כ בחי' מקיף שנמשך ע"י קיום המצוה מקיף עליון

les choses au moyen desquelles la mitsva est accomplie proviennent elles aussi du Monde du Tohu. Mais la mitsva est également un niveau de lumière englobante (makif), car l'accomplissement de la mitsva fait descendre une lumière englobante supérieure.

ולכן המצות הן לבושים ובגדי מלכות להיות עייז הנשמה צרורה בצרור החיים שמלבשת ומקפת את הנשמה להעלותה כי כל דבר שצריך לעלות מקיפין אותו סביב.

C'est pourquoi les mitzvot sont des vêtements et des habits royaux, afin que, par leur intermédiaire, l'âme soit « liée dans le faisceau de la vie » ; car [la mitsva] vêt et entoure l'âme pour l'élever, puisque tout ce qui doit s'élever est entouré de toutes parts.

27 וע"י זה המקיף המקיפו הוא עולה כמו שזורקין את האבן ע"י קירטא כו' מה שלא היה עולה כלל מעצמו ולהפך בעבירה ג"כ מלפפתו כו'

Et, par l'effet de cette lumière enveloppante qui l'entoure, il s'élève, comme on lance une pierre au moyen d'une fronde, etc. : autrement, elle ne s'élèverait nullement d'elle-même. À l'inverse, une transgression aussi «l'enveloppe», etc.

ולכן לובשים הטלית ותפילין קודם התפלה כנודע שכל דבר שצריך להעלותו מלמטה יורד מתחלה אור העליון והוא אור המקיף שהוא המעלה כנ"ל.

C'est pourquoi on revêt le talit et les téfilines avant la prière. Comme on le sait, pour tout ce qui doit être élevé d'en bas, la lumière supérieure descend d'abord ; c'est la lumière enveloppante (Or Makif), qui est celle qui l'élève, comme indiqué plus haut.

ובזה תתהפך הנפש השכלית באור שלמעלה בתפלה ולכן מתפללין בכל יום נוסח אחד (משא"כ תורה היא צריכה דוקא התחדשות ע' זוהר בראשית בהקדמה) (די"ב ע"ב)

Ainsi, dans la prière, l'âme intellectuelle sera transformée dans la lumière d'en haut. C'est pourquoi nous prions chaque jour selon le même texte — contrairement à la Torah, qui exige précisément un renouvellement ; voir le Zohar, Béréchit, dans l'Introduction, page 12b :

ולאפשא לה בכל יומא שבכל יום מעלה ניצוץ מנפש החיוני כי כל ימי שנותינו בהם שבעים שנה הם כ"כ נצוצות מנפש החיונית שצריך לברר משא"כ נה"א היא נצחית.

«et la rendre féconde chaque jour». Car chaque jour, on élève une étincelle de l'âme vitale ; tous «les jours de nos années, qui sont de soixante-dix ans» correspondent au nombre d'étincelles de l'âme vitale qu'il faut raffiner. L'âme divine, en revanche, est éternelle.

נמצא המצוה היא בחי' פתילה שבה וע"י נכלה השמן באור כך ע"י המצוה היא עליית נפש השכלי דק"נ

Il en ressort que la mitsva est le niveau de la mèche : en elle et par son intermédiaire, l'huile se consume dans la lumière ; de même, par la mitsva, l'âme intellectuelle de la kelipa noga s'élève,

וגם קלף התפלין דק"נ ומעות הצדקה ליכלל באו"ס ב"ה כי שרש המצות הם במל' דאצ"י כי תורה היא בחי' ז"א.

ainsi que le parchemin des téfilines, qui relève de la kelipa noga, et l'argent de la tsédaka, afin qu'ils soient absorbés dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Car la racine des mitsvot se trouve dans la Mal'hout d'Atsilout, tandis que la Torah correspond au niveau de Zeir Anpin (les attributs émotionnels),

28 ומצות הן במל' מצות המלך. אך לפי שנעוץ סופן בתחלתן הרי המל' דאצ"י עולה עד מל' דא"ס ממש.

Et les mitsvot relèvent de Mal'hout: «les commandements du Roi». Mais, puisque «leur fin est enchâssée dans leur commencement», la Mal'hout d'Atsilout s'élève jusqu'à la Mal'hout même de l'Infini (Ein Sof).

ולכן עי"ז עולה נפש השכלית באו"ס ממש כנודע שאחר הכירור משם ב"ן נעשה שם ס"ג כו':

C'est pourquoi, par ce moyen, l'âme intellectuelle s'élève dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) même, comme on le sait: après le raffinement, du Nom Ban est formé le Nom Sag, etc.

29 וזהו המגביהי דהי"ד אחר הה"א הוא יתיר אלא דר"ל שעלייה זו דמל' דאצ"י הנק' ה' שיהיה עולה כ"כ למעלה במל' דא"ס הוא עי"י הי"ד והוא הי"ד שבתוך הה"א.

Et voici [le sens de] HaMagbihi («Celui qui s'élève»): le youd après le hé semble superflu; mais [le verset] veut dire que cette élévation de Mal'hout d'Atsilout, appelée hé, jusqu'à ce qu'elle monte si haut dans Mal'hout de l'Infini, s'effectue par le youd; c'est le youd à l'intérieur du hé.

כי מל' דאצ"י היא בחי' דל"ת דלית לה מגרמה כלום ובהמשכת המצוה נעשה בתוכה יו"ד ונעשית עי"ז בחי' ה' ועי"י הי"ד שבתוכה היא עולה למעלה באו"ס מל' דא"ס

Car Mal'hout d'Atsilout est le niveau d'un dalet, car «elle ne possède rien par elle-même»; et, par l'attraction de la mitsva, un youd vient se placer en elle, si bien qu'elle devient le niveau d'un hé; et, par le youd qui est en elle, elle s'élève dans la Lumière infinie, Mal'hout de l'Infini.

וזהו פ"י המגביהי שעליית הה' היא מל' דאצ"י במל' דא"ס הוא עי"י הי"ד שבתוך הה' שהוא הנמשך עי"י קיום המצוה.

Et voici le sens de HaMagbihi: l'élévation du hé, qui est Mal'hout d'Atsilout, jusqu'à Mal'hout de l'Infini s'effectue par le youd qui est dans le hé, lequel est attiré par l'accomplissement de la mitsva.

ובו וע"י היא העלייה הזאת [וביאור זה עפמ"ש בזוהר פ' ויחי (דרל"ב סע"ב) בפ"י יהי שם כו' מאי שנא דקאמר יהי

En lui et par lui s'effectue cette élévation. [L'explication en est conforme à ce qui est écrit dans le Zohar, parachat Vaye'hi (fin de la page 232b), au sujet du sens de «Que le Nom soit», etc. : «Pourquoi dit-il yehi (qu'il soit) ?

אלא יהי רזא דאמשכותא מההוא אתר עילאה דאיהו סתים דקאמרן דאיהו י"ה עד רזא דברית דאיהו יו"ד תתאה כגוונא דיו"ד עלאה שירותא

Mais yehi est le mystère de l'attraction depuis ce lieu supérieur, caché, dont nous avons parlé, qui est youd-hé, jusqu'au mystère de l'alliance, qui est le youd inférieur, semblable au youd supérieur : le commencement

כסופא ובגין כך יהי רזא דאמשכותא מטמירא דכל טמירין עד דרגא תתאה ובמלה דא אתקיים כל עובדא דבראשית כד"א יהי רקיע כו' עכ"ל.

comme la fin. C'est pourquoi yehi est le mystère de l'attraction depuis le plus caché de tout ce qui est caché jusqu'au degré le plus bas ; et c'est par cette parole que toute l'œuvre de la Création fut établie, comme il est dit : "Qu'il y ait un firmament", etc. » Fin de citation.

וכ"ה בזוהר בראשית (ד"י ע"ב) והפ"י הוא כי י"ה הם חו"ב שהחכמה נק' יו"ד שהיא בחי' נקודה והיינו לפי כי ראשית חכמה

On trouve également cela dans le Zohar, Berechit (page 16b). L'explication est que youd-hé désigne 'Hokhma et Bina : 'Hokhma est appelée youd, car elle est au niveau d'un point. En effet, «le commencement de la sagesse»

דהיינו ראשית הגילוי מא"ס ב"ה וראשית הגילוי א"א להיות רק בחי' נקודה כדי שיוכלו לסכול ולהכיל כמו המעיין בתחלת יציאתו מהמקור הוא קטן רק אח"כ בהתרחקו מהמקור מתרחב ונעשה נהר.

signifie le commencement de la révélation depuis l'Infini, béni soit-Il ; or le commencement de la révélation ne peut être qu'au niveau d'un point, afin qu'ils puissent le supporter et le contenir, comme une source qui, au début de son émergence hors de sa source, est petite, puis, seulement ensuite, en s'éloignant de sa source, s'élargit et devient un fleuve.

וזהו ה' ראשונה שהיא בחי' רחובות הנהר אבל החכמה שהיא קרובה יותר לא"ס והיא בחי' מעיין הוא רק נקודה. והיינו ג"כ בחי' בטול.

Et c'est là la première lettre hei, qui correspond au niveau des «larges espaces du fleuve»; mais 'Hokhma, qui est plus proche de l'Infini (Ein Sof) et correspond au niveau de la source, n'est qu'un point. C'est également le niveau de l'annulation de soi (bitoul).

30 והנה כשצ"ל אח"כ המשכה לבחי' מלי דאצי' שהיא עלמא דאתגלייא מקור דבי"ע והיא בחי' שם ה' שם דוקא שהוא הגלוי לזולתו הנה המשכה זו ע"י יסוד ז"א והוא ג"כ בחי' יו"ד.

Or, lorsqu'ensuite il faut faire descendre [la lumière] au niveau de Mal'hout du Monde d'Atsilout, qui est le monde révélé, la source des mondes de Béria, Yetsira et Assiya, et qui est le niveau du «Nom de D.ieu» — le «Nom» précisément, car il est la révélation à autrui —, cette descente s'effectue par le Yessod (fondement) de Zeir Anpin, qui est lui aussi le niveau d'un youd.

31 וזהו ענין יו"ד תתאה רזא דברית. וזהו יהי שם ה' מבורך כו' שלהיות הגלוי בבחי' מלי הנק' שם הוא ע"י יהי חו"ב ביסוד.

Et cela correspond au «youd inférieur, mystère de l'alliance». C'est aussi le sens de «Que le Nom de D.ieu soit béni», etc.: pour que se produise une révélation au niveau de Mal'hout, appelé «Nom», il faut yehi : 'Hokhma et Bina dans Yessod.

וע"פ כהאריז"ל הוא כי יסוד אבא מסתיים ביסוד ז"א. נמצא בחי' יו"ד עלאה שהוא אבא ממש מאיר ביסוד ז"א.

Selon les écrits de l'Arizal, cela s'explique par le fait que le Yessod d'Abba se termine dans le Yessod de Zeir Anpin. Il s'ensuit que le niveau du youd supérieur, qui est Abba lui-même, illumine le Yessod de Zeir Anpin.

ולכן נק' יסוד ז"א ג"כ יו"ד. וזהו ג"כ ענין היו"ד שנתוסף בפינחס בן אלעזר הכהן עבור שקינא על פגם הברית

C'est pourquoi le Yessod de Zeir Anpin est également appelé youd. C'est aussi le sens du youd ajouté au nom de Pin'has, fils d'Elazar le Cohen, parce qu'il s'est montré zélé face à la profanation de l'alliance,

כמ"ש בזוהר ר"פ פנחס (דרי"ג ע"ב ודרט"ו ע"ב ורל"ו ב') (ומזה ראייה דלא כפ"י המק"מ פ' ויחי)
(דרל"ב)

comme il est écrit dans le Zohar, au début de la paracha Pin'has (pages 213b et 215b, ainsi que 236b). (Cela apporte une preuve contre l'explication du Mikdash Melech, paracha Vayé'hi) (page 232)

כפ"י יהי ע"ש וע"ש בהרמ"ז שהוא יו"ד של מילוי ה"י אחרונה דשם ע"ב שהוא בחי' יסוד אבא כו'. וע'
באד"ר (דקמ"ב):

au sujet du sens de yehi ; voir là-bas. Voir également là-bas le Ramaz, selon lequel il s'agit du youd de l'orthographe développée du hé final du Nom Av, qui correspond au niveau du Yessod d'Abba, etc. Voir aussi l'Idra Rabba (page 142).

32 וביאור הדברים הוא כמו שאנו רואים שהראיה מתפשטת ונמשכת למטה יותר מן חוש השמיעה. שחוש
השמיעה אינו מתפשט

L'explication de la chose est la suivante : nous voyons que la vue s'étend et parvient plus bas que le sens de l'ouïe. Car le sens de l'ouïe s'étend

רק עד בחי' קול ודבור ששומע קול ודבור של חברו אבל לא יתפוס בחוש השמיעה את העשייה
גשמית. משא"כ בראי' תופס ומשיג העשייה גשמית.

seulement jusqu'au niveau de la voix et de la parole : on entend la voix et la parole de son prochain, mais on ne saisit pas une action physique par le sens de l'ouïe ; tandis que par la vue, on saisit et perçoit l'action physique.

33 והיינו דלפי שהראיה שרשה מבחי' חכמה כמו שנק' החכמים עיני העדה. שהיא למעלה מבחי' הבינה
שממש שרש השמיעה ע"כ נשפלת למטה יותר.

C'est-à-dire que la vue, parce qu'elle a sa racine dans le niveau de 'Hokhma (sagesse) — comme les Sages sont appelés «les yeux de l'assemblée» —, est au-dessus du niveau de Bina (compréhension), d'où la faculté d'entendre tire sa racine ; elle descend donc plus bas.

משא"כ בכח השמיעה הנמשך מבינה להיות נשפל כ"כ למטה. שכל הגבוה יותר יכול להשפיל א"ע למטה יותר ולכן יסוד אימא מסתיים בחזה ואינו נמשך בנה"י דז"א.

Il n'en va pas ainsi de la faculté d'entendre, qui découle de Bina et ne peut descendre aussi bas. En effet, plus un niveau est élevé, plus il peut s'abaisser ; c'est pourquoi le Yessod d'Imma s'arrête à la poitrine et ne s'étend pas dans Netsa'h, Hod et Yessod de Zeir Anpin ;

אבל יסוד אבא נמשך עד יסוד ז"א כי נה"י דז"א זהו בחי' עשיי' שבאצי' והמשכה זו א"א להיות כ"א ע"י יסוד אבא בחי' ראייה וכו'.

mais le Yessod d'Abba s'étend jusqu'au Yessod de Zeir Anpin. Car Netsa'h, Hod et Yessod de Zeir Anpin constituent le niveau d'Assiya au sein d'Atsilout, et cette transmission ne peut s'effectuer que par le Yessod d'Abba, le niveau de la vue, etc.

34 וזהו ענין יהי שם כו' שלהיות ההשפעה בבחי' מלי' הנקי שם ונקי' ג"כ עשיי' שבאצי' הוא ג"כ ע"י יו"ד דוקא שהוא בחי' יסוד ז"א שבו מאיר יסוד אבא.

Et c'est là le sens de « Que le Nom soit », etc. : pour que l'influx atteigne le niveau de Mal'hout, appelé « Nom » et également appelé l'Assiya au sein d'Atsilout, il passe nécessairement par un youd, qui est le niveau du Yessod de Zeir Anpin, où brille le Yessod d'Abba.

וזהו פ"י יהי י"ה הם חו"ב והיו"ד השני זהו צדיק יסוד עולם. ועיין עוד בזוהר ח"ג (דרל"ו ע"ב) מענין בחי' זו דיו"ד זה:

Et voici le sens de yehi : le youd-hé représente 'Hokhma et Bina, et le second youd est « le juste, fondement du monde ». Voir également le Zohar, partie 3 (page 236b), au sujet de ce niveau représenté par ce youd.

35 והנה כשהמלי' מקבלת גילוי זה דבחי' יו"ד. אז נעשית מדל"ת ה'. ולכן לפ"ז מובן ג"כ

Or, lorsque Mal'hout reçoit cette révélation du niveau du youd, elle devient alors un hé à partir d'un dalet. Ainsi, selon cette explication, on comprend également

פ"י המגביהי שעליית המלי' במלי' דא"ס הוא ג"כ ע"י יו"ד שבתוך הה"א שהוא מה שנמשך לה הארה מאו"ס וכמבוי"ל שכל עלייה הוא ע"י המשכה תחלה מלמעלה

le sens de HaMagbihi : l'élévation de Mal'hout dans la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) s'effectue également par le youd qui se trouve dans le hé, lequel est le reflet de la Lumière infinie (Or Ein Sof) qui lui est attiré ; comme cela a été expliqué plus haut, toute élévation passe d'abord par un influx attiré d'en haut.

והנה בחי' יו"ד זה שבתוך ה' שנמשך ע"י המצוה זהו בחי' פתילה הנמשך לתוך הנר כמ"ש בזוהר פ' פנחס (דרי"ט ע"א) ובמק"מ כיון דאתאחד פתילה כו'

Or, ce niveau du youd qui se trouve dans le hé, attiré par la mitsva, est le niveau de la mèche qui pénètre dans la lampe, comme il est écrit dans le Zohar, parachat Pin'has (219a), et dans le Mikdash Melekh : « Lorsque la mèche est unie... »

וע"י המשכה זו נעשה כח עליי' המלי' לשרשה. וע'י בזהר ר"פ צו ע"פ זאת תורת העולה כו'.

Et par cet influx se crée la force qui permet à Mal'hout de s'élever jusqu'à sa racine. Voir le Zohar, au début de la parachat Tsav, sur le verset : [«Voici la loi de l'offrande entièrement consumée»], etc.

וזהו פ"י המגביהי שהמצוה היא בחי' פתילה ונר המעלה נפש השכלית כמו שלמעלה עליית שם ב"ן ע"י היו"ד דע"ב הנמשך ע"י המצוה כנ"ל.

Tel est le sens de HaMagbihi : la mitsva est le niveau de la mèche et de la lampe qui élève l'âme intellectuelle, de même que, plus haut, l'élévation du Nom Ban s'effectue par le youd de [la Nom] Av, attiré par la mitsva, comme il a été mentionné précédemment.

36 ועמ"ש בפ' שלח ע"פ והיה לכם לציצית בענין אש יו"ד ואש ה"א. וענין לשבת פ"י שעלייה זו של

Et voyez ce qui est écrit dans la paracha de Chelah, à propos du [verset] «Et cela sera pour vous comme des tsitsit», au sujet du feu du youd et du feu du hé. Quant à l'expression lashévet («s'asseoir»), elle signifie que cette élévation de

המלי' דאצי' במלי' דא"ס הוא כדי להמשיך אור וחיות להיות התהוות בחי' מלי' בבחי' ישיבה וישב ה' מלך לעולם.

la Mal'hout d'Atsilout dans la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof) a pour but de faire descendre lumière et force vitale, afin que le niveau de Mal'hout advienne sous la forme d'une assise : «Et D.ieu siègea en Roi à jamais.»

כי ישיבה ומלכות הכל בחי' אחת כי אין ישיבה בעזרה אלא למלכות בית דוד בלבד.

Car l'assise et la royauté relèvent toutes deux d'un même niveau, puisqu'«il n'est permis de s'asseoir dans le parvis du Temple qu'aux seuls rois de la maison de David».

37 וכן ארז"ל באשה קראו מושב כי ישיבה היא ירידה והשפלה בבחי' אחוריים. וכן תפלה ש"י שהיא מלי היא מיושב.

De même, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit qu'à propos d'une femme, on emploie le terme moshav (« assise »), car s'asseoir est une descente et un abaissement, au niveau du dos (a'horayim). De même, les tefillin de la main, qui correspondent à Mal'hout, se mettent en position assise.

והיו"ד שברצועת תפלה ש"י זהו ענין יו"ד הנ"ל. ועו"ל פי המגביהי לשבת כי המלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב.

Et le youd de la lanière des tefillin de la main relève du youd mentionné plus haut. On peut aussi expliquer ainsi HaMagbihi lashévet : « car le roi se tient debout sur l'estrade, tandis qu'Auguste est assis ».

38 ופי' אגוסטוס היינו מלך המלכים. והיינו כשהמל' מקבלת ממל' דא"ס בחי' ממ"ה ע"ז ארז"ל המשל אגוסטוס יושב כו'.

Le sens d'Augustus est le Roi des rois. Autrement dit, lorsque Mal'hout reçoit de la Mal'hout de l'Infini le niveau du Roi des rois des rois, c'est à ce propos que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans la parabole : «Augustus est assis», etc.

וזהו המגביהי דוקא לשבת שע"י עלייה הנ"ל נעשה בחי' וישב ה' מלך לעולם כו' וישיבה זו היא שלא יהיו רגליה יורדות כו'.

C'est là le sens de «HaMagbihi lashaves» : par l'élévation mentionnée plus haut, il advient le niveau de «Dieu est assis en Roi pour toujours», etc. Cette position assise est telle que «ses pieds» ne «descendent» pas, etc.

כי היושב על הכסא משפיל גופו אבל מגביה רגליו מן הארץ וזהו והארץ הדום רגלי כו'.

Car celui qui est assis sur un trône abaisse son corps, mais élève ses pieds au-dessus du sol ; c'est là le sens de «la terre est mon marchepied», etc.

39 וביאור הדברים מבואר במ"א ע"פ אז ישיר. ואח"כ המשפילי לראות זהו בחי' ותורה אור והוא המשכת אוא"ס ממלי דא"ס בשמים תושב"כ.

L'explication de ces questions est exposée ailleurs, à propos du verset «Alors il chanta» (Az Yashir). Puis vient «Celui qui s'abaisse pour voir» (HaMashpili lir'ot) : c'est le niveau de «et la Torah est lumière», c'est-à-dire le déploiement de la Lumière infinie (Or Ein Sof) depuis la Mal'hout de l'Infini (Ein Sof), «dans les cieux» : la Torah écrite ;

ובארץ תושבע"פ דכמו דארץ מקבלת משמים כמ"ש למטר השמים תשתה מים. כך תושבע"פ מקבלת מתושב"כ כדאמרינן מנא הני מילי דאמר קרא כו'

«et sur la terre» : la Torah orale. Car, de même que la terre reçoit des cieux, ainsi qu'il est écrit : «elle boit l'eau de la pluie des cieux», de même la Torah orale reçoit de la Torah écrite, comme nous disons : «D'où le savons-nous ? Car le verset dit», etc.

לראות היינו ליראות ר"ל שיהא גילוי אוא"ס ממש בשמים ובארץ שהן תושב"כ ותושבע"פ דבר ה' למעלה מגלוי בחי' אור האהבה מנפש אלקית שנק' ג"כ אור כנ"ל.

Lir'ot («voir») signifie lera'ot («être vu») ; autrement dit, que la Lumière infinie elle-même soit révélée «dans les cieux et sur la terre», qui sont la Torah écrite et la Torah orale, la parole de D.ieu ; cela dépasse la révélation du niveau de la lumière de l'amour provenant de l'âme divine, laquelle est également appelée lumière, comme mentionné plus haut.

אך שהוא נמשך מבחי' שמיעה והתבוננות בלבד כמ"ש שמע ישראל כו' ואהבת כו' ובכל מאדך.

Mais cet amour ne se déploie qu'à partir du niveau de l'écoute et de la contemplation, comme il est écrit : «Écoute, Israël», etc., «Et tu aimeras», etc., «de toute ta force».

אבל בחי' ותורה אור זהו בחי' המשפילי לראות. פי' ליראות בבחי' ראייה וגלוי ממש עין בעין יראו וגו' :

Mais le niveau de «et la Torah est lumière» est celui de HaMashpili lir'ot : c'est-à-dire lera'ot, selon une vision et une révélation véritables : «œil à œil ils verront», etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/11/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak